

Tillæg nr. 1 til §16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing
21. februar 2022

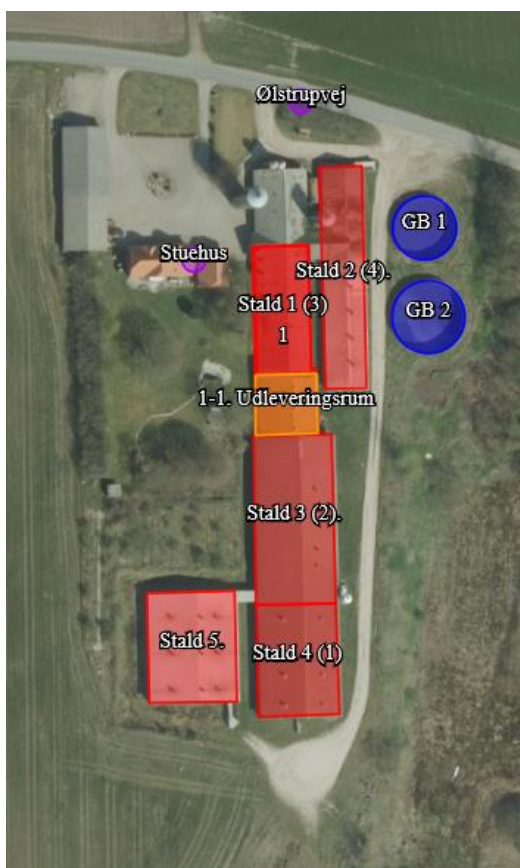
Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Ølstrupvej 28
6950 Ringkøbing

Sagsbehandler
Poul Bennetzen
Direkte telefon
9974 1560
E-post
Poul.Bennetzen@rksk.dk
Dato
21. februar 2022
Sagsnummer
21-019477

**Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af
1. april 2019
gældende for husdyrbruget på adressen
Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing**

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Landbrug med slagtesvin, IE-Brug
5a m.fl., Degneboligen, Ølstrup
Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
Julie Storm Stausholm, Ringkøbing-Skjern kommune

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	5
Oplysninger om husdyrbruget:	5
Ændringer i forhold til miljøgodkendelse fra 1. april 2019.	6
Meddelelse af tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse	6
Baggrund og kort resumé	6
Biaktiviteter	6
Samdrift.....	6
Afgørelsen.....	7
Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen	8
Generelt.....	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier.....	8
Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing.....	10
Formalia	11
Lovgrundlag	11
Høring og offentliggørelse	12
Klagevejledning	12
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	13
Miljøkonsekvensrapport.....	15
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	15
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	15
Miljøvurderingen	16
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	16
Beskrivelse af husdyrbruget.....	16
Opbevaringskapacitet.....	21
Lokalisering.....	22
Forbudszoner.....	22
Beskyttelseslinjer	23
Samlet vurdering af lokalisering.....	23
Påvirkning af landskab	24
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	24
Ammoniak påvirkning af natur	24
Påvirkning af bilag IV-arter.....	32
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	33

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand.....	33
Påvirkning af naboer	35
Lugt	35
Støj og rystelser.....	37
Lys.....	38
Fluer og skadedyr.....	38
Ansøger oplyser:.....	38
Støv.....	39
Transport.....	39
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	40
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	40
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	40
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug.....	43
Udnyttelse af energi og råvarer	44
Klima.....	45
Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer	46
Optimering af produktionsprocesser.....	46
Iagttagelse af affaldshierarkiet.....	47
Uheld og risici	48
Særregler for IE-husdyrbrug.....	48
Miljøledelse.....	48
Oplæring af personale	49
Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse	49
Beredskab.....	50
Hændelser og uheld.....	50
Foderblandings- og fodringsstrategi.....	50
Manglende overholdelse af vilkår	51
Årlige indberetning til kommunen.....	51
Ophør af aktiviteter	51
Alternative løsninger.....	52
0-alternativ.....	52
Egenkontrol.....	52
Konklusion	52
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	54
Bilag 2: Opmåling af produktionsarealer	55

Bilag 3: Anlægs mæssige ændringer.....	56
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius.....	57
Bilag 5: Natur	58

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Ølstrupvej 28 6950 Ringkøbing
Bedriftens adresse	Ølstrupvej 28 6950 Ringkøbing
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk Herningvej 3 6950 Ringkøbing v. Helle Borum Mobil: 29679435 E-mail: hbo@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600022039
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	228228, indsendt d. 228228, ver. 1.

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Stald 2 (4).	849	583	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	
Stald 3 (2).	1219	814	Slagtesvin	Delvis spaltegulv (25 - 49 % fast gulv)	Gyllekøling
Stald 4 (1).	815	621	Slagtesvin	Delvis spaltegulv (25 - 49 % fast gulv)	Gyllekøling
Stald 5.	883	592	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Hyppig udslusning
Stald 1(3).	622	419	Slagtesvin	Delvis spaltegulv (25 - 49 % fast gulv)	Gyllekøling

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder (GB1)	Flydende	1.546	291	Teltoverdækning
Gyllebeholder (GB2)	Flydende	1.150	377	Teltoverdækning

Ændringer i forhold til miljøgodkendelse fra 1. april 2019.

Staldene 1,3 og 4 renoveres, idet bunden i staldene udskiftes. Der etableres gyllekøling i de nævnte stalde. Der foretages hyppig gylleudslusning i bygning 5. Stald 1 anvendes igen til dyrehold.

Meddelelse af tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 26. august 2021 en ansøgning om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing.

Tidligere godkendelser

Der er den 1. april 2019 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing i henhold til husdyrbrugsloven §16a, stk. 2.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget og omfatter en udvidelse af produktionsarealer i de eksisterende bygninger til slagtegrise. Dette sker bl.a. ved at stald 1 igen inddrages til produktion. Bunden i staldene 1,3 og 4 udskiftes og der nedlægges slanger til gyllekøling. Dette tillæg til miljøgodkendelse omfatter derfor ikke nybyggeri.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak og lugt:

- Gyllekøling i staldene 1,3 og 4 (ammoniakreduktion 20% for hver stald).
- Hyppig udslusning af gylle i stald 5 (lugtreduktion 20%).
- Overdækning af de 2 gyllebeholdere på hhv. 1.546 m³ og 1.150 m³ (50 % ammoniakreduktion for hver beholder).

Biaktiviteter

Ingen

Samdrift

Udover Ølstrupvej 28 ejer ansøger også ejendommene på Lervangvej 13, Trehedevej 16, Trehedevej 3, 6950 Ringkøbing, Derudover ejendommen på Præstevej 1, 6980 Tim. Ejendommene betragtes som selvstændige enheder, da de ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundne.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 5a m.fl., Degneboligen, Ølstrup beliggende på adressen Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing. Afgørelsen meddeles i medfør af §16a stk. 4 i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

I tillægget til miljøgodkendelsen ændres de samlede produktionsarealer fra 2.664 m² til 3.029 m² i alt 365 m² i forhold til miljøgodkendelsen dateret 1. april 2019.

Oversigt over produktionsarealerne fremgår af nedenstående tabeller:

Stald 2,3,4 og 5:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	1.175
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	1.435
I alt	2.610

Stald 1 inddrages til dyrehold:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m ²)	Total areal (m ²)
Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	419	622

Afgørelse om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgning skema nr. 228228, indsendt den 26. august 2021, version 1.

Afgørelsen om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at dette tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

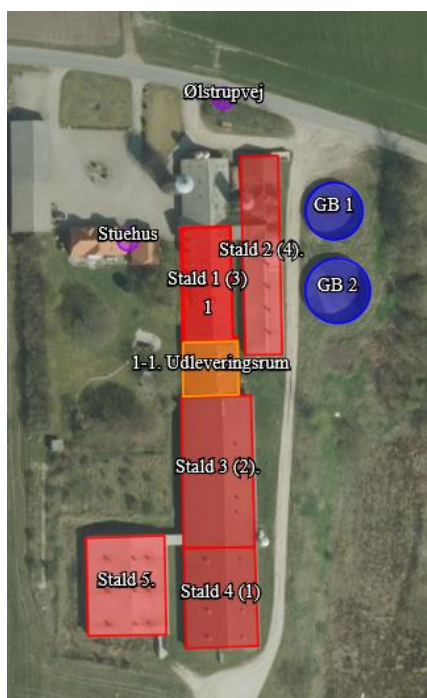
Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Tillæg nr. 1 til godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Ved manglende overholdelse af tillægsgodkendelsens vilkår, skal den driftsansvarlige straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 5) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 6) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 2 (4).	849	583	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)
Stald 3 (2).	1.219	814	Slagtesvin	Delvis spaltegulv (25 - 49 % fast gulv)
Stald 4 (1).	815	621	Slagtesvin	Delvis spaltegulv (25 - 49 % fast gulv)
Stald 5.	883	592	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)
Inddragelse af stald 1 til dyrehold				
Stald 1(3).	622	419	Slagtesvin	Delvis spaltegulv (25 - 49 % fast gulv)

- 7) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Driftstimer pr år	Effekt NH ₃ -N %
Stald 1	Gyllekøling	8760	20
Stald 3	Gyllekøling	8760	20
Stald 4	Gyllekøling	8760	20

- 8) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af lugt som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Lugtenheder reduktion i %
Stald 5	Hyppig gylleudslusning	20

- 9) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår gyllekøling
Stald 1,3 og 4	I stald 1,3 og 4 skal der etableres gyllekøling i gyllekanalerne jf. BAT-blad fra Miljøstyrelsen "Køling af gyllen i svinestalde". Gyllekølingsanlægget skal dimensioneres således, at der opnås en ammoniakreduktion på 20 % i staldene.

Varmepumpe	<p>Der skal være gyllekøling på i alt xx m² i traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm dybe gyllekanaler. Der skal køles med mindst xx w/m² svarende til?? KW Køleeffekten er fastsat ud fra formlen Reduktion (%) = -0,004x² + x hvor x = køleeffekt, W/m².</p> <p>Varmepumper på xx KW skal årligt køre i mindst xx timer for at opfylde kravet til køling.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beregningen skal eftersendes til kommunen når renoveringen er udført. Kravet er en ammoniakreduktion på 20% (8760 timer) i staldene 1,3, og 4. <p>Der skal føres en logbog over varmepumpernes årlige driftstid.</p> <p>Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.</p> <p>Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.</p>
------------	---

Enhed	Driftsvilkår hyppig gylleudslusning
Stald 5	<p>Stald nr. 5 med drænet gulv + spalter (33%/67%) skal drives med hyppig gylleudslusning.</p> <p>Gyllen i gyllekanalerne skal udsluses mindst hver 7. dag.</p> <p>Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.</p> <p>Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med ovenstående. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.</p>
Hyppig gylleudslusning	

Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing

Miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav vilkår m.m. til IE husdyrbrug er blevet omfattet af generel lovgivning i forbindelse med ændring af godkendelsesbekendtgørelsen pr. 1. januar 2020. Herunder gælder, at IE-brugene årligt senest den 31. december skal indsende informationer til kommunen om følgende (§50):

Krav om indberetning	<ul style="list-style-type: none"> • Logbøger for miljøteknologi • Dokumentation for miljøledelsessystem (§43, stk. 3) • Logbog for gennemførte kontroller (§44, stk. 5) • Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (46, stk. 1-3)
-----------------------------	--

Da husdyrbruget på Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing er et IE-brug skal ovennævnte særregler overholdes på det tidspunkt hvor godkendelsen meddeles.

Nedenfor er de nye særregler, der gælder for IE-brug kort beskrevet (Kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Krav til IE-brug	IE-brug skal være opmærksom på særlige regler: <ul style="list-style-type: none">• Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale.• Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr.• Krav om fasefodring.• Krav om anvendelse af energieffektiv belysning.• Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlægget.• Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelses vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.• Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav• Særlige krav ved ophør af IE-brug.
-------------------------	--

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 1451 af 21. juni 2021. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om anvendelse af gødning nr. 1551 af 2. juli 2021.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2159 af 9. december 2020 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1611 af 10. december 2015 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægsgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 31. januar 2022 til den 14. februar 2022. Derudover til matrikulære naboer til matrikel nr. 5a Degneboligen, Ølstrup, se bilag 4.

Naboer: Ejere og beboere af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 934 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 21. februar 2022 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 21. marts 2022.

[Indsendelse af klage](#)

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En tillægsgodkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- Ejer af husdyrbruget på adressen Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing

Konsulent:

- Vestjysk, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing v. Helle Borum, e-mail: hbo@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 934 meter + matrikulære naboer til matrikel nr. 5a Degneboligen, Ølstrup:

- Se bilag 4.

Kopi af tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Vestjysk, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing v. Helle Borum, e-mail: hbo@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugsloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.
Ansøgningen omfatter bl.a. inddragelse af stald 1 der skal benyttes til nye produktionsarealer på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at udnyttelse af de eksisterende bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 2 (4).	849	Mekanisk ventilation	6 m	(#434715) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	583
Stald 3 (2).	1219	Mekanisk ventilation	6 m	(#434718) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	814
Stald 4 (1)	815	Mekanisk ventilation	6 m	(#434721) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	621
Stald 5.	883	Mekanisk ventilation	6 m	(#434724) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	592
Stald 1 (3)	622	Mekanisk ventilation	6 m	(#447961) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	419
Sum						3029

Lovgivning

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Ansøger oplyser

Produktionsarealet er i denne ansøgning er opgjort ved en detaljeret opmåling af stierne. Dvs. at der er fratrukket gangarealer, inventar og foderkrybber.

Produktionsarealerne i stald 3 og stald 4 udvides ved at gangarealet/fradragsarealet bliver mindre end tidligere når der graves ud og der etableres nye gyllekanaler i de 2 stalde. Det betyder, at gangarealet/fradragsarealet bliver mindre end tidligere.

Kommunens gennemgang/vurderinger af det enkelte staldafsnit

Bygning / slagtesvinestald nr. 1

Eksisterende farestald har et totalareal på $622 \text{ m}^2 + 325 \text{ m}^2 = 947 \text{ m}^2$.

- I 622 m^2 af farestalden udgør produktionsarealet 419 m^2 . ex. krybber/inventar
- 325 m^2 af farestalden anvendes i ansøgt drift til udleveringsrum dvs. ikke produktionsareal.

Kommunens bemærkning

I miljøgodkendelsen fra 2019 er bygningen/stalden taget ud af drift. I 8-års driften var der 944 m^2 produktionsarealer. Stalden renoveres og der nedlægges nu slanger til gyllekøling.

Bygning / slagtesvinestald nr. 2

Eksisterende slagtesvinestald med et totalareal på 760 m^2 .

- Produktionsarealet udgør 583 m^2 ex. krybber/inventar.

Kommunens bemærkning

I miljøgodkendelsen fra 1. april 2019 fremgår:

At størrelsen på den eksisterende slagtesvinestald er på 849 m^2 .

I bilag 2 i godkendelsen er staldstørrelsen angivet til 760 m^2 .

- Produktionsarealet udgør 642 m^2 incl. krybber/inventar og 583 m^2 ex. krybber/inventar.

I vilkår i miljøgodkendelsen fra 2019 er produktionsarealet dog angivet til 642 m^2 .

Kommunens vurdering

Usikkerheden vedr. staldstørrelsen har ikke indflydelse på beregninger til natur/omgivelserne, idet der beregnes på produktionsarealer. Produktionsarealerne er identiske (nudrift/ansøgt drift) og udgør 583 m^2 ex. krybber/inventar.

Bygning / slagtesvinestald nr. 3

Eksisterende slagtesvinestald med et totalareal på 1.148 m^2 .

- Produktionsarealet udgør 814 m^2 ex. krybber/inventar.

Kommunens bemærkning

I miljøgodkendelsen fra 1. april 2019 fremgår:

At størrelsen på den eksisterende slagtesvinestald er 1.219 m²

I bilag 2 i godkendelsen størrelsen på stalden angivet til 1.148 m².

Produktionsarealet udgør 692 m² incl. krybber/inventar og 642 ex. krybber/inventar.

Kommunens vurdering

Usikkerheden vedr. staldstørrelsen har ikke indflydelse på beregninger til natur/omgivelserne, idet der beregnes på produktionsarealer.

Produktionsarealerne udvides fra 642 m² ex. krybber/inventar til 814 m² ex. krybber/inventar.

Produktionsarealerne udvides ved at gangarealerne reduceres, når stalden renoveres. Der nedlægges slanger til gyllekøling.

Bygning /slagtesvinestald nr. 4

Eksisterende slagtesvinestald med et totalareal på 808 m².

Produktionsarealet udgør 621 m² ex. krybber/inventar.

Kommunens bemærkning

I miljøgodkendelsen fra 1. april 2019 fremgår:

At størrelsen på den eksisterende slagtesvinestald er 815 m²

I bilag 2 i denne godkendelse er størrelsen på stalden angivet til 808 m².

- Produktionsarealet udgør 639 m² incl. krybber/inventar og 487 m² ex. krybber/inventar.

Kommunens vurdering

Usikkerheden vedr. staldstørrelsen har ikke indflydelse mht. beregninger til natur/omgivelserne, idet der beregnes på produktionsarealer.

Produktionsarealerne ændres fra 639 m² incl. krybber/inventar (487 m² ex. krybber/inventar) til 621 m² ex. krybber/inventar. Der nedlægges slanger til gyllekøling. Dyregruppen ændres fra smågrisestald til dyregruppen slagtesvin.

Bygning /slagtesvinestald nr. 5

Eksisterende slagtesvinestald med et totalareal på 845 m².

Produktionsarealet udgør 591 m² ex. krybber/inventar.

Kommunens bemærkning

I miljøgodkendelsen fra 1. april 2019 fremgår:

At størrelsen på den eksisterende slagtesvinestald er 789 m².

I bilag 2 i denne godkendelse er størrelsen angivet til 845 m².

- Produktionsarealet udgør 691 m² incl. krybber/inventar og 591 m² ex. krybber /inventar.

Kommunens vurdering

Usikkerheden vedr. staldstørrelsen har ikke indflydelse mht. beregninger til natur/omgivelserne, idet der beregnes på produktionsarealer. Produktionsarealerne (ansøgt/nudrift) er identiske og udgør 591 m² ex. krybber/inventar.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 2 (4).	849	Mekanisk ventilation	6 m	(#434713) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	642
Stald 3 (2).	1219	Mekanisk ventilation	6 m	(#434716) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	692
Stald 4 (1)	815	Mekanisk ventilation	6 m	(#434719) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	639
Stald 5.	883	Mekanisk ventilation	6 m	(#434722) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	691
Sum						2664

Nudriften er identisk med ansøgt drift i miljøgodkendelsen fra 1. april 2019.

Det bemærkes, at stald 1 ikke i godkendelsen fremgår som nudrift. Baggrunden er, at stalden er taget ud af produktionen i den ansøgt drift i miljøgodkendelsen fra 2019.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
1	1008	Mekanisk ventilation	6 m	(#434712) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	944
Stald 2 (4).	849	Mekanisk ventilation	6 m	(#434714) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	642
Stald 3 (2).	1219	Mekanisk ventilation	6 m	(#434717) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	692
Stald 4 (1)	815	Mekanisk ventilation	6 m	(#434720) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	639
Stald 5.	883	Mekanisk ventilation	6 m	(#434723) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	691
Sum						3608

Alle staldafsnit i 8-års driften er identiske med nudriften med undtagelse af stald 1. Stald 1 er nedlagt i nudrift.

Produktioner med miljøteknologi

Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift				
(#434718) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	20	
(#434721) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	20	
(#434724) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Hypig udslusning	8760	0	20
(#447961) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Gyllekøling	8760	20	
	<p>Gyllekøling i stalde med rørudslusning (slagtesvin, søer og smågrise)</p> <p>Godkendelsesvilkår for gyllekøling med data logger</p> <p>Godkendelsesvilkår for gyllekøling med timetæller</p>			
Nudrift - Ingen data				
8 års drift - Ingen data				

Der anvendes gyllekøling i ansøgt drift i stald 1, 3 og 4 med en ammoniakreduktionseffekt på 20%. Der anvendes desuden hyppig udslusning i stald 5 i ansøgt drift der medfører en luftreduktion på 20%.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 1	Flydende				291
GB 2	Flydende				377
Nudrift					
GB 1	Flydende				291
GB 2	Flydende				377
8 års drift					
GB 1	Flydende				291
GB 2	Flydende				377

Der er 2 gyllebeholder på hhv. 1.546 m³ og 1.150 m³ med et overfladeareal på hhv. 377 m² og 291 m².

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
GB 1	overdækning	50,0
GB 2	overdækning	50,0
Nudrift		
GB 1	overdækning	50,0
GB 2	overdækning	50,0
8 års drift - Ingen data		

Der anvendes som miljøteknologi teltoverdækning på de 2 gyllebeholder på hhv. 1.146 m³ og 1.150 m³. Overdækningen medfører en ammoniakreduktion på 50 % for hver beholder.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Opbevaringsanlæg	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	1.200	291	Overdækning
Gylletank 2	1.500	377	Overdækning
Gylletank Præstevej 1	4.000		Overdækning
Gyllekanaler	800*		
I alt	7.500		

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning. *Der er mere en 800 m³ gyllekanaler

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Opbevaringskapacitet

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Med stipladsmodellen vil produktionen af slagtesvin kunne variere fra år til år. Der kan derfor ikke laves en eksakt beregning over opbevaringskapacitet, men der er lovkrav til udbringelsestidspunkter, som overholdes.

Der opbevares også gylle på ejendommen Præstevej 1 i tanken på 4.000 m³. Jorden er lejet ud og gyllen skal aftages og udbringes på arealerne.

Der produceres ca. 10.000 m³ gylle årligt på ejendommen. 9 måneders opbevaringskapacitet kræver 7.500 m³ lagerkapacitet.

Konventionel slagtesvin, 1 stk. produceret.

Forudsætninger:

84 kg tilvækst
(31 kg til 115 kg levende vægt =
31 kg til 88 kg slagtevægt)
(levende vægt = 1.31* slagtevægt)

Tilvækst
FE_{sv} pr. kg tilvækst
Råprotein pr. FE_{sv}
Fosfor pr. FE_{sv}

Mængden af lager		Ton	Tørstof,
Staldsystem	Gødningstype	gødning	pct.
Delvis spaltegulv med 50-75% fast guly	Gylle	0.562	6.60
Delvis spaltegulv med 25-49% fast guly	Gylle	0.562	6.60
Drænet gulv + spalter (33/67)	Gylle	0.569	6.10

Figur 1. Normproduktion af husdyrgødning

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Kommunen vurderer, at lovkravet om min. 9 mdr. opbevaringskap er overholdt.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra staldbygninger
By - og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	>15
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>15
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Ca. 6 meter til stald 1
Naboskel	30	>30

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt. Det bemærkes, at afstandskravene gælder kun for nybyggeri. Stald 1 er derfor ikke omfattet af bestemmelsen, idet der indenfor de seneste 3 år har været et dyrehold i stald 1.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Skovbjerg Bakkeø – Landbrugslandskab

Landskabets kendetegn

Landskabsområdet ligger i den østlige del af kommunen og er kendetegnet af et landbrugslandskab på et bakket terræn. Landskabsområdet er en del af en større bakkeø, Skovbjerg Bakkeø, og der findes små terrænlavninger på tværs af det højtliggende terræn.

Bebyggelsen ligger som spredte gårde, og stort landbrugsbyggeri er en væsentlig del af bebyggelsesstrukturen. Landskabsområdet rummer få bevoksninger, og hegn er hovedsageligt enkeltrækkede og fragmenterede.

Terrænet og mangel på bevoksning skaber middelstore landskabsrum og stedvist landskabsrum af stor skala. Området er også visse steder præget af udsigter over et intensivt landbrugslandskab.

Åbne afgræssede enge uden megen bevoksning ses i terrænlavningerne.

Landskabet er generelt påvirket af tekniske anlæg i form af vindmøller, højspændingsledninger og industri.

Bygningsbeskrivelse

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med ændringen af dyreholdet. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for

Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følger af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug

	0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til Kategori 1 naturområder (mod vest: Stadil Fjord - Habitatområde 59 /mod nord hængesæk) er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur. Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre Kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Det nærmeste Kategori 2 område ligger ca. 2,4 km nord fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er en hede på 10,5 ha.

Tålegrænsen for hede vurderes til at være mellem 10-20 kg N /ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er, ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2018, beregnet til 13,9 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser, enge og overdrev. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3-Natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor.

Nr	Natur type	Benævnt i Husdyrgodkendelse.dk	Afstand fra nærmeste stald/gyllebeholder (m)	Merbelastning 8 års drift (kg/ha/år)	Merbelastning nudrift (kg/ha/år)	Totalbelastning staldandlæg (kg/ha/år)	Totalbelastning staldanlæg inkl. baggrundsbelastning (kg/ha/år)	Tålegrænse naturtype (kg/ha/år)
1	Eng	Eng 1	25	-2,1	2,5	22,5	37,0	-
2	Eng	Eng 2	29	6,5	3,5	32	46,5	-
3	Mose	Ny mose 1 nlj og ny Mose 1 (næsten samme punkt)	44	3,3	2,4	17,8	32,3	RKSK > 25**
4	Eng	Ny mose 2	26	3,5	0,2	13,4	27,9	-
5	Mose	Ny mose 2 nlj	48	1,4	0,1	6,7	21,2	15-25*
6	Eng	Eng 3	63	0,5	0,2	3,6	18,1	-
7	Mose	Ny mose 3	110	0,3	0,1	2,2	16,7	15-25*
8	Mose	Mose	350	0,1	0,0	0,5	15,0	15-25* (RKSK <20**)
9	Overdrev	-	410	0,0	0,1	0,8	15,3	10-20*

*Den generelle tålegrænse gældende for Kategori 3-Natur.

**Lokal specifik tålegrænse, fastsat af Ringkøbing-Skjern Kommune (RKSK) på baggrund af lokalkendskab.

Baggrundsbelastningen af kvælstof er beregnet som gennemsnit af årene 2016, 2017 og 2018 til værdien 14,492 kg/ha/år

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

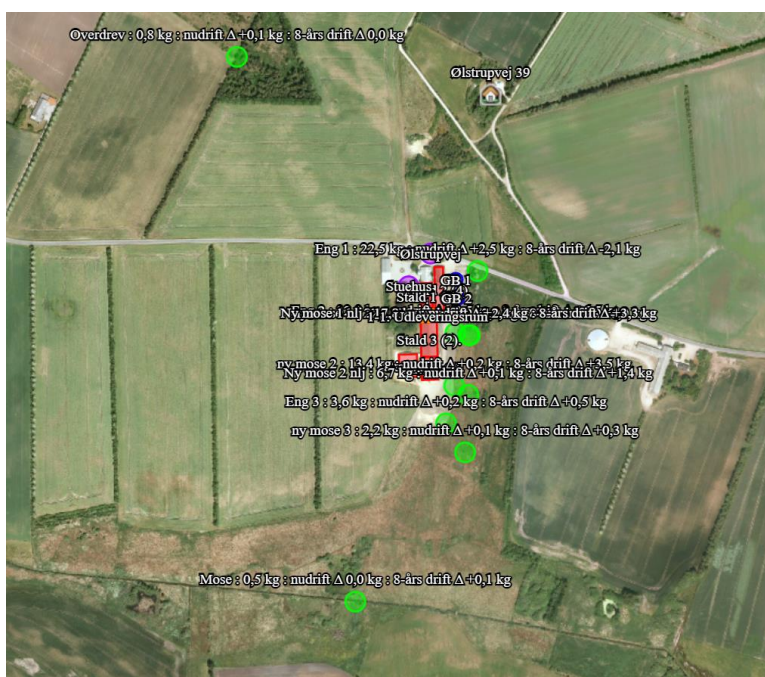
Ligeledes er der en generel tålegrænse for naturtyperne. De generelle tålegrænser er angivet med et interval* og de fremgår af sidste kolonne i ovenstående tabel. Hvis tålegrænsen overskrides skal det bemærkes, at det ikke altid vil være gældende for hele arealet. Det vil sige, at der kan være et potentiale for en differentieret regulering. Når en generel tålegrænse overskrides bør man i det konkrete tilfælde vurdere naturens tilstand på baggrund af en artsregistrering. Med udgangspunkt i det vurderes, om det kan tillades, at den generelle tålegrænse overskrides.

I denne sag overskrides tålegrænsen for mose. På baggrund af artsregistreringer er der sat en højere lokal specifik tålegrænse**, fordi det kan sandsynliggøres, at der ikke forekommer meget kvælstoffølsomme arter.

I ovenstående tabel er alle beregninger til naturpunkter for Kategori 3-Natur samlet. Enge som ikke er Kategori 3-natur er ligeledes i tabellen, selvom de ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet om en merbelastning på maks. 1 kg/ha/år. Punkternes placering fremgår af nedenstående kort. For punkterne 6,7,8 og 9 med mose og overdrev er beskyttelsesniveauet for kategori 3 overholdt. For mose-naturtyper i punkt 3 og 5 viser, at merbelastningen er over 1,0 kg N/ha/år. Totalbelastningerne inklusiv baggrundsbelastningen tæt ved husdyrbruget ligger ligeledes højt.

Kort: Moseområder er indtegnet med gult og engområder med grønt. Beregningspunkterne 1-7 er angivet. Punkt 8 og 9 ligger udenfor kortet. Afstand fra anlæg til punkter fremgår af ovenstående tabel.

Kort med beregningspunkter fra Husdyrgodkendelse.dk skemanummer 228228 version 1.

Besigtigelse i forbindelse med sagsbehandling af denne miljøgodkendelse

Kun 25 meter øst for anlægget ligger en C-målsat §3 eng. Indenfor engområdet ligger derudover to moseområder. Ferske enge er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod

tilstandsændringer. Ferske enge omfatter naturenge og kulturenge. Det betyder, at en aktivitet, som vil medføre en tilstandsændring af en §3-beskyttet eng, som udgangspunkt ikke kan tillades uden dispensation. Enge kan være mere eller mindre påvirket af gødning fra græssende dyr og eventuelt tilførsel af gødningsprodukter, baggrundsbelastningen samt påvirkning fra nærliggende marker i omdrift. Det medfører, at mange enge er næringsberigede og kun få enge er moderat næringsfattige. På grund af de høje kvælstofdepositioner til eng og mose valgte Ringkøbing-Skjern Kommune at besøge området øst og syd for anlægget hhv. den 15. og den 26. oktober 2018. Dette skete som led i udarbejdelsen af Miljøgodkendelsen fra 1. april 2019.

Generel beskrivelse af hele naturområdet:

Området er en del af et samlet naturområde, hvor terrænet falder gradvist ned mod Ølstrup Bæk, hvor der er eng, mose og enkelte vandhuller. Naturområdet umiddelbart øst- og syd for ejendommen Ølstrupvej 28 er blevet kortlagt til at være en blanding af kultureng- og moseområder. Der er områder med lavninger, som kan stamme fra tidligere tiders gravning af tørv eller lignende. Disse områder er de mest fugtige i området. Gamle kort viser, at der har været en grøft ned gennem området. Det er for mange år siden blevet udskiftet med en rørledning, der har en drænende effekt på området. Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke oplysninger om naturpleje på arealerne, men det meste af området holdes lysåbent og uden opvækst af træer og buske.

Artsregistrering:

Der er foretaget en samlet besigtigelse af både det østlige og det sydlige moseareal og følgende arter blev registreret: Mosebunke, fløjlgræs, sumpkællingetand, lav ranunkel, rørgræs, lysesiv, næbstar, kærtidsel, horsetidsel, bølget katrinemos, udspærret tørvemos, dueurt sp., krybende pil, pil sp., gåsepotentil, musevikke, gederams, almindelig hylde, ru svinemælk, kruset skræppe, engbrandbæger, angelik, knoldstar, katteskæg, blåtop, engkabbeleje, sump forglemmigej, almindelig mjødukt, gul iris, bukkeblad, engnellikerod, bidende ranunkel, glansbladet hæg, eg, smalbladet mangeløv, bredbladet dunhammer, sødgræs sp., dunbirk, tormentil, dyndpadderok, kragefod, kærnerre, mynte, rødde, viol.

I de efterfølgende afsnit vurderes naturen i forhold til om den ligger øst eller syd for anlægget. Årsagen til dette er, at de to områder har forskellig naturkvalitet.

Vurdering af naturområder mod syd:

Mose- og engområder ved beregningspunkt 4-7 viser, at jo længere man bevæger sig væk fra staldbygningerne desto flere kvælstoffølsomme plantearter forekommer i naturområdet, hvilket formentlig kan forklares med, at husdyrbrugets ammoniaknedfald påvirker vegetationssammensætningen i området i negativ retning. Det vil sige, at naturkvaliteten bliver bedre og bedre i sydlig retning.

I området ved punkt 5 forekommer en lavning med bl.a. tormentil og udspærret tørvemos og i punkt 5 og 6 ses hhv. djævelsbid, tormentil, engnellikerod, sammen med kragefod, dyndpadderok, viol og katteskæg. I punkt 7 desuden bukkeblad. Fra punkt 5 og sydover er kragefod udbredt sammen med kærtidsel og lavninger med sphagnum, næbstar mv. Flere af disse arter er særlig kvælstoffølsomme. Engområdet i beregningspunkt 2 ligger kun 29 meter fra staldbygningerne og giver udslag i en merdeposition på ca. 6,5 kg som følge af projektet. Det er dog også meget tæt på husdyrbruget.

Af beregningerne ses, at merbelastningen for Kategori 3-natur i punkterne 6-9 generelt ligger under 1 kg N/ha/år. Inden for Kategori 3-natur er det moseområdet i beregningspunkt 3 og 5, som overstiger en merbelastning på 1 kg/ha/år. Her er belastningen hhv. 4,0 (højeste værdi af to tætliggende beregningspunkter er valgt) og 1,4 kg N/ha/år. Når totalbelastningen inklusiv baggrundsbelastningen (målt som gennemsnit over 3 år) medtages, fås en samlet belastning på 36,7 og 21,2 kg/ha/år. Den generelle tålegrænse for denne type moser ligger jf. litteraturen på 15-25 kg N/ha/år. Det vil sige, at den generelle tålegrænse er overskredet.

Konklusion for naturområdet mod syd:

Naturkvaliteten stiger jo længere man bevæger sig væk fra anlægget, hvilket skyldes mindre luftbåren ammoniak. Længst væk fra anlægget registreres flest kvælstoffølsomme arter. Merbelastningen i det sydlige område ligger hovedsagelig under 1 kg N/ha/år men er overskredet i punkt 3 og 5 (1,9 kg N/ha/år), som begge ligger ca. 50 meter fra husdyrbruget.

I punkt 5 ligger totalbelastningen inklusiv baggrundsbelastning til gengæld nær den øvre værdi i den generelle tålegrænse. I punkt 3 fås en noget større totalbelastning inklusiv baggrundsbelastning, hvilket skyldes naturområdet meget korte afstand til anlæg samt usikkerhed i beregningsmodellen og høje værdier omkring udledningspunktet.

Der vil ske en merbelastning af ammoniak til kvælstoffølsomme arter og der kan blive behov for naturpleje, men det vurderes ikke at være en væsentlig påvirkning af plantesamfundet, da naturarealerne helt tæt ved husdyrbruget i forvejen er påvirket meget. Påvirkningen vil kunne reduceres ved en målrettet naturpleje af området, hvor næringsstof fjernes.

Det vurderes, at idet merbelastningerne i punkterne 7 og 8 ligger under 1 kg N/ha/år, med totalbelastninger inklusiv baggrundsbelastning på 15-17 kg N/ha/år beliggende tæt ved den lave værdi i tålegrænseintervallet. For disse punkter vil projektet ikke medføre en væsentlig tilstandsændring af naturområdet.

Vurdering af naturområder mod øst:

Mose- og engområder ved beregningspunkt 1-3 er ikke særlig følsomme overfor ammoniaknedfald, idet vegetationen indikerer, at både eng- og moseområdet er næringsrigt og formentlig som følge af ammoniaknedfald fra det nærliggende husdyrbrug og gyllebeholdere (som hidtil ikke har været overdækket). Moseområdet i beregningspunkt 3 modtager en merdeposition over 8 år på omkring 4,0 kg N/ha/år. Totalbelastningen fra husdyrbruget på dette område er beregnet til 22,5 kg N/ha/år og totalbelastning inklusiv baggrundsbelastningen fra andre kilder er 36,7 kg N/ha/år. Den generelle tålegrænse for moser ligger mellem 15-25 kg N/ha/år. Kommunen vurderer, at tålegrænsen for dette moseområde er højere end den generelle tålegrænse, da vegetationssammensætningen i høj grad var domineret af arter tilknyttet mere næringsrige lokaliteter. Der blev ikke fundet særligt næringsstoffølsomme arter i dette område. Den totale belastning inklusiv baggrundsbelastningen viser, at den generelle tålegrænse er overskredet. Kommunen har lokalkendskab til området og vurderer derfor, at den generelle tålegrænse ikke er gældende i dette tilfælde. Der tillades en højere lokal specifik tålegrænse.

Det bør tilføjes, at der også er et overdrev ca. 410 meter nordvest for ejendommen i beregningspunkt 9. Dette område vil ikke blive belastet yderligere som følge af projektet.

Konklusion for naturområdet mod øst:

Det blev konstateret ved besigtigelserne, at området mod øst i særlig grad allerede har været påvirket af husdyrbrugets drift igennem længere tid og at dette har en negativ effekt. Det ses på artssammensætningen og beregninger viser også høje totalbelastninger. Det er ligeledes dette område der ligger tættest på anlæg og gyllebeholdere. Naturen er generelt ikke af en god kvalitet, og der blev ikke registeret kvælstoffølsomme arter.

Det bør nævnes, at de høje kvælstofdepositioner i beregningspunkterne hovedsagelig skyldes, at staldanlæg og gyllebeholdere ligger meget tæt på naturen. Men de skyldes til dels også usikkerhed i beregningsmodellen.

Moseområdet der ligger meget tæt ved staldbygningerne er eksempelvis en udfordring for beregningsmodellen, da selv mindre ændringer af beregningspunktets placering kan give betydelige udslag i belastningen. Det vil sige, at ammoniakdepositionsberegningerne ikke bliver særlig præcise på grund af den korte afstand mellem natur og anlæg.

Kommunen vurderer, at for det østlige område kan der sættes en lokal specifik tålegrænse for naturområdet der er højere end den generelle tålegrænse. Det skyldes, at området er domineret af ikke-kvælstoffølsomme arter og at kommunen har lokalkendskab til området. Derudover ligger

moseområdet meget tæt på staldbygningerne og selv mindre ændringer i beregningsmodellen kan give betydelige udslag i belastningen. På grund af det vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturområdet og dermed ikke medføre en tilstandsændring.

Kriterier:

Som følge af en afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet (NMK-131-00242) af 21. december 2016 skal kommunen vurdere, om der er tale om særlige regionale eller lokale naturinteresser for det pågældende naturområde. På baggrund af nedenstående fire kriterier vurderes, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition til naturområder omfattet af kategori 3-natur.

- 1) det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljø samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser,
- 2) om det aktuelle område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- 3) det aktuelle naturområdes naturkvalitet
- 4) kvælstofbidrag til området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder for så vidt angår skove om de gødskes.

Kommunens vurdering i forhold til hvert enkelt kriterie:

1) Området er ikke omfattet af værdifuldt kulturmiljø, kulturarv, kulturhistoriske bevaringsværdier eller andre kulturhistoriske interesser. Det samme gør sig gældende for rekreative områder og rekreative interesser. Det vil sige, at området ikke har en særlig værdi for regionale eller lokale interesser og derfor heller ikke anvendes på den baggrund.

I kommuneplanen indgår området heller ikke som et særligt værdifuldt naturområde. Dog vil man på kommuneplanens kort se en markering af naturområdet, når laget naturbeskyttelsesinteresser anvendes, se nedenstående kort. Dette er ikke ensbetydende med, at det er et særligt værdifuldt naturområde eller at området er af særlig interesse for lokale i området. Det skyldes kun, at området er registreret som §3 natur.

2) Engen og moseområdet er ifølge kommuneplanen ikke omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats.

Det er kun vest for anlægget i forbindelse med et hedeområde at der findes fredede fortidsminder med fortidsmindebeskyttelseslinjer. Der er tale om rundhøje og hulveje. Det vurderes ikke, at have betydning for naturområdet øst og syd for anlægget.

3) Se den detaljerede beskrivelse under afsnittet " *Besigtigelse i forbindelse med sagsbehandling af denne miljøgodkendelse*"

4) Naturområderne er omgivet af marker i omdrift og der må forventes en mindre randpåvirkning med kvælstof fra disse. Dog er det ikke den væsentligste kilde til kvælstofdepositionerne i området, og kan ikke tillægges afgørende betydning i denne sag. Den luftbårne kvælstof fra staldanlæg og gyllebeholdere samt baggrundsbelastningen er den primære årsag, hvilket skyldes den meget korte afstand mellem anlæg og natur. Det ses tydeligt, at naturområdet mod øst som ligger tættest på anlægget er den mest artfattige del. Længere fra anlægget mod syd ses en større artsrigdom og større variation.

Kommunens samlede vurdering af projektets påvirkning af naturen:

På baggrund af depositionsregninger til de forskellige punkter indenfor eng- og moseområder samt de fire kriterier er det kommunens samlede vurdering, at naturområdet ikke skal omfattes af skærpede krav i forhold til ammoniakdeposition.

Der er lavet en vurdering af lokalspecifikke tålegrænser på baggrund af artsregistreringer. Projektet vil medføre forøget kvælstofnedfald, som vil påvirke plantesamfundet. Dog vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune på baggrund af beregninger og lokalkendskab, at det ikke vil medføre en væsentlig påvirkning eller en tilstandsændring af naturområderne mod øst eller syd. Hensigtsmæssig naturpleje,

hvor næringsstoffer fjernes fra arealet vil i væsentlig grad kunne bidrage til at reducere den negative påvirkning som følge af ammoniaknedfald fra husdyrbruget.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i miljøgodkendelsen fra 2019, bilag 3.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Ansøger oplyser:

Foder og halm opbevares i foderrum/lagerhal, som ligger i den nordligste ende af anlægget mod vest. Derudover opbevares foder i udendørs siloer.

Kommunens vurdering:

Opbevaringsforhold for foder og halm lever op til de standarder, der er gældende for et husdyrbrug af denne type.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2019.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser, at der ikke opbevares pesticider, sprøjteudstyr eller handelsgødning på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med særlige drikkevandsinteresser.

Håndtering og opbevaring af affald

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2019.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2019.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Ølstrupvej 32 	0	NY	353,2	353,2	660,7	Ja
Ølstrupvej 39 	0	NY	353,2	353,2	361,8	Ja
Flytkær 6 	0	NY	692,5	623,2	1683,9	Ja
Den mellemste Del, Hee 	0	NY	894,5	894,5	6105,2	Ja
Den vestlige Del, Brejning 	0	NY	894,5	894,5	6006,7	Ja

Konsekvenszone: 934 m

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift:

Staldafsnit								
Stald 2 (4).	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	434715	0	8162,0	25069,0	0	8162,0	25069,0	583
Stald 3 (2).	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	434718	0	11396,0	23606,0	0	11396,0	23606,0	814
Stald 4 (1)	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	434721	0	8694,0	18009,0	0	8694,0	18009,0	621
Stald 5.	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	434724	0	8288,0	25456,0	20,0	6630,4	20364,8	592
Stald 1 (3)	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	447961	0	5866,0	12151,0	0	5866,0	12151,0	419
Sum			42406	104291		40748,4	99199,8	

Nudrift

Staldafsnit								
Stald 2 (4).	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	434713	0	8988,0	27606,0	0	8988,0	27606,0	642
Stald 3 (2).	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	434716	0	9688,0	20068,0	0	9688,0	20068,0	692
Stald 4 (1)	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	434719	0	8946,0	18531,0	0	8946,0	18531,0	639
Stald 5.	Produktionsld	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal (m ²)
		udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	
	434722	0	9674,0	29713,0	0	9674,0	29713,0	691
Sum			37296	95918		37296	95918	

Der anvendes hyppig udslusning i ansøgt drift i stald 5 der medfører en lugtreduktion på 20%.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Støjkilder på husdyrbruget består primært af transport, intern transport i forbindelse med tilkørsel af foder, af- og pålæsning af grise og ventilationsanlæg. Derudover vil der være kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen samt i nogen udstrækning kørsel mellem ansøgers andre ejendomme på Lervangvej 13 og Trehedevej 16 i forbindelse med flytning af dyr og gylle. Produktionen foregår i lukkede stalde og der er etableret en afskærmende beplantning omkring anlægget.

Transport med foder sker periodisk og primært i dagtimerne. Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støv og støj derfor være højere end den øvrige del af året. Ventilation vil være i drift i døgndrift. Der er helt nye ventilationsanlæg på staldene, som er trinløst reguleret, således der at de ikke kører på fuld kraft hele tiden. De er mere støjsvage og kører ikke på fuld kraft så meget af tiden.

Kommunens vurdering:

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af ventilationsanlæggene, som kører i døgndrift. Derudover vurderer kommunen, at der også vil være støj forbundet med af- og pålæsning af grise, fodring samt transport til og fra husdyrbruget.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden heller ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af dette tillæg til miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2019 fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Al belysning er udskiftet til LED-belysning. Gener fra belysning er uændret i forhold til miljøgodkendelsen af 1. april 2019 og beskrevet der.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet produktionen foregår indendørs i lukkede staldsystemer.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med anvendelse af rovfluer og godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Der er tegnet kontrakt med et anerkendt rottebekæmpelsesfirma om udlægning og udskiftning af gift i dertil indrettede kasser.

Kommunens vurdering:

Der er i miljøgodkendelse fra 2019 stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Uændret i forhold til miljøgodkendelsen fra 2019.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en godkendelse efter husdyrloven vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en godkendelse efter husdyrloven stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Der er vurderet på antallet af transporter til og fra ejendommen i miljøgodkendelsen fra 2019, og det skønnes ikke, at blive væsentligt forskelligt fra det nuværende niveau.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget, idet produktionsarealerne udvides fra 2.664 m² til 3.029 m² på ejendommen efter godkendelsen.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyr førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 2 (4)	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 3 (2)	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,52	1,90
Stald 4 (1)	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,52	1,90
Stald 5.	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 1 (3)	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,52	1,90

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsættes vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#434715) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	583	2,30	1	1341		
(#434718) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	814	1,52	1	1240		
(#434721) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	621	1,52	1	946		
(#434724) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	592	2,30	1	1362		
(#447961) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	419	1,52	1	638		

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald niveau i staldene 2 og 5 og som ny stald i staldene 1, 3 og 4 hvor bunden og gyllekanaler renoveres.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 5.526 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 134 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 5.660 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 5.654 kg NH₃/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: Gyllekøling i stald 1, 3 og 4. Dette reducerer ammoniakfordampningen med 20%. Desuden anvendes der teltoverdækning på de 2 gylletanke på hhv. 1.546 m³ og 1.150 m³. Teltoverdækningen reducerer ammoniakfordampningen med 50%.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt med 6 kg NH₃/år.

Udover beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer /overbrusningsanlæg
- Opbevaring af husdyrgødning
- Alternativer og fravalg af BAT

Nedenstående emner er beskrevet under afsnittet IE-brug:

- Vand og energiforbrug
- Fodring
- Management

Staldsystemer

Stald 1 (bygning 1)

Eksisterende farestald med et totalareal på ca. 622 + 325 m². De 325 m² anvendes til udleveringsrum. Det samlede produktionsareal udgør 419 m². Stalden har mekanisk ventilation. Stalden renoveres og der etableres delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv. Der etableres gyllekøling i stalden.

Stald 2+5 (bygning 2+5)

Eksisterende slagtesvinestalde der er indrettet med drænet gulv + spalter 33/67%. Der foretages hyppigt gylleudslusning i stald 5.

Stald 3+4 (bygning 3+4)

Staldene renoveres og der etableres delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv. Der etableres gyllekøling i staldene.

Kommunens vurdering

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der henvises til afsnittet lagerregnskab og opbevaringskapacitet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Ifølge ansøgningen er der fravalgt følgende teknikker:

- Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
- Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
- For at opnå den fulde udnyttelse af kemisk luftvaskerne skal der sendes betydelige mængder luft gennem. Det betyder for det konkrete projekt at man skulle samle afkast fra flere sektioner for at få den fulde udnyttelse af rensere. En sådan samling af afkast kan rent teknisk være vanskeligt, når man arbejder med mange mindre sektioner, der hver for sig har et meget lavt luftskiftebehov. Kemisk luftvaskeren er valgt fra af tekniske årsager og derfor ikke vurderet rent økonomisk.
- Indenfor slagtesvinebrug har svovlsyrebehandling af gylle betegnelsen BAT jf. BAT-blad Sl.St.01:vl.05-09. Et gylleforsøringsanlæg har en anlægsomkostning på ca. 1.000.000 kr, og en levetid på ca. 10 år. Der er ikke erfaringer eller data fra praksis, som understøtter dette, så vurderingen er foretaget ud fra et aggressivt miljø (syre). Forsøringsanlægget kan medføre voldsomme lugtgener (svovlbrinter). Der regnes med driftsomkostninger i størrelsesordenen 100.000 kr til svovlsyre/år og 15-20.000 i elomkostninger årligt. Tal fra praksis tyder dog på, at netop syreomkostningen nærmere er dobbelt så stor som antaget i teknologibeskrivelsen, og VSP har ydermere i forbindelse med høringen af samme påpeget, at anlægget ikke er driftssikkert. Ålborg Portland har lavet forsøg med svovlsyre og betonkvalitet, og har man stalde fra omkring år 2000 og tidligere garanterer de ikke at betonen holder. Man kendte for lidt til betonkvaliteten på det tidspunkt og havde ikke i tankerne, at det skulle holde til svovlsyre. Da der er tale om eksisterende stalde er med en betonkvalitet, der ikke er møntet på at tåle svovlsyre i større mængder, skønnes det ikke at være en løsning at etablere gylleforsuring på denne ejendom.

Fravalget af ovenstående teknikker er velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret mængde ammoniak.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er husdyrbrug, med intensiv fjerkræavl eller svineavl, som er omfattet af Europa-Parlamentet og Rådets om industrielle emissioner (IE-Direktivet.) IE-Direktivet er indarbejdet i den danske lovgivning.

Husdyrbruget på Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion på over 2.000 stipladser i fedesvin (over 30 kg).

Idet ansøgningen omhandler et IE-husdyrbrug skal det som tillæg til miljøvurderingen desuden sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

1) der ud over iagttagelse af kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Udnyttelse af energi og råvarer

Ansøger har i ansøgningen beskrevet følgende omkring energi- og vandbesparende foranstaltninger.

Energi:

Ansøger oplyser

	Ansøgt drift
Elforbrug (kWh)	15.000

Tabel 6. Energiforbrug

Energiforbruget vil stige, da der etableres gyllekøling i staldene med delvis fast gulv og vilkår til driftstiden på anlægget. Udskiftning af ventilatorer gør dog at strømforbruget til ventilation falder, så om det samlede billede bliver en stigning er for nuværende svært at sige.

Der er skiftet til LED-belysning i alle stalde.

Der er installeret varmegenvinding i form af gyllekøling. Varmen herfra anvendes til:

1. Rumvarme i slagtesvinestald
2. Opvarmning af stuehus
3. Brugsvand til stuehus
4. Brugsvand til bedriften.

Ventilation:

Ventilationen i alle stalde bortset fra stald 2 er udskiftet til spareventilation med mere energirigtig styring.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bla. følgende tiltag udover det der er beskrevet i miljøgodkendelsen af 1. april 2019:

- Der etableres gyllekøling i de nyrenoverede stalde 1, 3 og 4, en sænkning af gyllens temperatur som reducerer CO₂-udledningen. Desuden produceres der varme, som kan erstatte brugen af fyringsolie til brug ved udtørring af stalde efter vask.
- Der anvendes hyppig udslusning en gang ugentligt i stald 5. Metanproducerende bakterier er mindre aktive ved lave temperaturer (under 15°C). Derfor kan man mindske udledningen af metan ved at pumpe gylle hyppigere fra stalden til gylletanken og skylle gyllekanalerne.
- Overdækning af gyllebeholderne, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Udskiftning af ventilatorer til nye energibesparende ventilatorer på alle stalde, som kan spare op til 70% på strømforbruget.

Vand

Ansøger oplyser:

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige lidt, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra Ølstrup Forsyning.

	Ansøgt drift (m ³)
Vandforbrug	8.000

Tabel 5. Vandforbrug

Kommunens vurdering:

I det ovenstående har ansøger redegjort for energi- og vandforbruget samt besparestiltag på området. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets udnyttelse af energi og råvarer lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Foderblandings- og fodringsstrategi

Den seneste BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin omfatter teknikkerne fasefodring, letfordøjelig uorganisk fosfat og tilsætning af fytase til foderet. Formålet er, at begrænse fosforudskillelsen og dermed reducere risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning.

BAT-konklusionen er indarbejdet som generel lovgivning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, og der skal ikke stilles vilkår herom. Dokumentation for overholdelsen skal opbevares i 3 år og forevises på forlangende ved tilsyn.

Kravene omfatter i dag kun IE-husdyrbrug med produktion af slagtesvin og skrabeekyllinger, idet disse produktioner ud fra de nuværende normtal ikke lever op til BAT-konklusionen samlet set (på landsplan).

Miljøstyrelsen vurderer løbende, via normtallenes udviklingen i relation til fosforudskillelsen, med henblik på om kravet er tilstrækkeligt.

Den ansøgte produktion er et IE-brug, som følge af, at der er mere end 2000 stipladser til slagtesvin og er derfor omfattet af kravet.

Ansøger har i BAT-redegørelsen i miljøgodkendelsen fra 2019 anført følgende om mere effektiv fodring, at foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning. Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås. Der er faste aftaler til levering af foder. Derudover justeres foderanlægget jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af oplysninger om husdyrbrugets fodring og de generelle krav til fodring, at husdyrbrugets foderblandings- og fodringsstrategi lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

I egenkontrollen i miljøgodkendelsen fra 2019 er der stillet vilkår om, at dokumentation for overholdelse af fodringskrav kan fremvises ved tilsyn.

Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer

Ansøger har ikke indsendt oplysninger om hvorvidt der anvendes stoffer i husdyrbrugets primærproduktion, som udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets substitution af skadelige eller betænkelige stoffer lever op den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug.

I det der i det primære landbrugsproduktion generelt kun anvendes godkendte produkter og kemikalier, er det Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at husdyrbrugets ikke anvender skadelige stoffer der udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser.

Optimering af produktionsprocesser

Ansøger har i miljøgodkendelsen 2019 oplyst følgende:

At ansøger er bevidst om, at miljøet i den udstrækning det er muligt skal tilgodeses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab). Derfor vil ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Medarbejderne orienteres om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på vejene foretages der rengøring.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

- Al affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registret.
- Forbruget af vand, energi, pesticider, handelsgødning og indkøbt foder, (registres i driftsregnskabet). Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der bliver lagt vægt på høj dyrevelfærd. Blandt andet vil der blive brugt tid på opsyn, også uden for alm. arbejdstid, så syge dyr kan få behandling hurtigst muligt. Problemer i besætningen vil også i det daglige forsøges forebygget ved, at de fysiske rammer for dyrene er i orden bl.a. ved at dyrene sikres et tørt leje.
- Mekanisk udstyr så som ventilationsanlæg og foderanlæg kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Alle tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres ligeledes løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.
- Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, - således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.
- Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.
- Der vil desuden forefindes en beredskabsplan, der redegør for, hvad der skal ske ved uheld på ejendommen med kemikalier, gylle, brand m.v.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets management er med til at sikre, at produktionsprocesserne løbende optimeres og lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets optimering af produktionsprocesser lever op den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Iagttagelse af affaldshierarkiet

I forbindelse med driften af husdyrbruget skal produktion og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Ansøger har om affald oplyst,

Fast affald

I miljøgodkendelsen fra 2019 fremgår følgende:

Der findes en række forskellige affaldstyper på ejendommen, såsom papir, pap, glas, afdækningsplast, jern m.v. Tom emballage fra medicin bliver afleveret på den kommunale modtagestation eller sendes retur med dyrlægen. Døde dyr opbevares under kadaverkappe og afhentes efter behov. Opbevarings- og afhentningspladsen er ikke synlig fra offentlig vej.

Olie- og kemikalieaffald

I miljøgodkendelsen fra 2019 fremgår følgende:

Ansøger oplyser:

Der er ingen olietanke på ejendommen.

Der opbevares ikke sprøjteudstyr, pesticider eller handelsgødning på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at der med affaldssorteringen er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætningen til godkendte affaldsmottagere eller genbrugspladsen er det sikret, at affaldets videre vej i affalds hierarkiet vil blive håndteret bedst muligt.

Uheld og risici

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets beredskabsplan lever op til den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Særregler for IE-husdyrbrug

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat en række særregler for IE-husdyrbrug, som i det følgende vurderes i forhold til det ansøgte.

Miljøledelse

På baggrund af BAT-konklusionen af 21.02.2017 er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stillet krav om, at IE-husdyrbrug, skal have et miljøledelsessystem der:

- 1) formulerer en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætter miljømål,
- 3) udarbejder handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med ovenstående krav. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsessystemet skal være etableret og virke fra den dag miljøgodkendelsen er meddelt.

Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for miljøledelse, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Oplæring af personale

IE-husdyrbrug skal sørge for at oplære eksisterende og nye medarbejdere. Overordnet set skal oplæringen angå relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, reparation og vedligeholdelse af udstyr, samt beredskabsplanlægning og -styring mv.

IE-husdyrbruget er forpligtiget til at sikre, at et oplæringsmateriale, der angår de forhold som følge af bestemmelsen i kapitlet om særregler for IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er tilgængelig for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse

Det fremgår af kapitel 17 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Kontrolplanen og kontrollen skal som minimum omfatte følgende forhold:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen og reparation i forbindelse med tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes logbog over de gennemførte kontroller og reparationer, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Beredskab

Det fremgår af lovgivningen at for IE-brugs skal der foreligge en beredskabsplan til håndtering af uheld og uventede emissioner. Beredskabsplanen skal indeholde en plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.

Der skal foreligge handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).

Det skal fremgå, hvor der er tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets beredskabsplan lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Hændelser og uheld

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal der, uanset den 8-årige retsbeskyttelse i husdyrbrugloven, ved påbud foretages sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, at konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld begrænses og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Ringkøbing-Skjern Kommune har stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet samt udarbejdelse af skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Foderblandings- og fodringsstrategi

Den seneste BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin omfatter teknikkerne fasefodring, letfordøjelig uorganisk fosfat og tilsætning af fytase til foderet. Formålet er, at begrænse fosforudskillelsen og dermed reducere risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer

som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

BAT-konklusionen er indarbejdet som generel lovgivning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, og der skal ikke stilles vilkår herom. Dokumentation for overholdelsen skal opbevares i 5 år og forevises på forlangende ved tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for overholdelse af fodringskrav til Ringkøbing-Skjern Kommune, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Den ansøgte produktion er et IE-brug, som følge af, at der er mere end 2000 stipladser til slagtesvin og er derfor omfattet af kravet.

Ansøger har i BAT-redegørelsen i miljøgodkendelsen fra 2019 anført følgende om mere effektiv fodring, at foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning. Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås. Der er faste aftaler til levering af foder. Derudover justeres foderanlægget jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyregruppen og unødigt foderspild minimeres.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af oplysninger om husdyrbrugets fodring og de generelle krav til fodring, at husdyrbrugets foderblandings- og fodringsstrategi lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Manglende overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Årlige indberetning til kommunen

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende kopi af logbøger eller anden dokumentation for anvendt miljøteknologi, miljøledelsessystem, at kontrolprogrammet for vedligeholdelse er gennemført og for fodringskrav.

Dokumentationen skal indsendes samlet til kommunalbestyrelsen hvert år senest den 31. december. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår. Oplysningerne skal dog ikke indsendes, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 59a, stk. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Alternative løsninger

I tillægget til miljøgodkendelsen udvides de samlede produktionsarealer med 365 m² (fra 2.664 m² til 3.029 m²) i forhold til miljøgodkendelsen dateret 1. april 2019. Udvidelsen af produktionsarealer sker i eksisterende staldbygninger.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver en udvidelse af produktionsarealer i de eksisterende bygninger det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

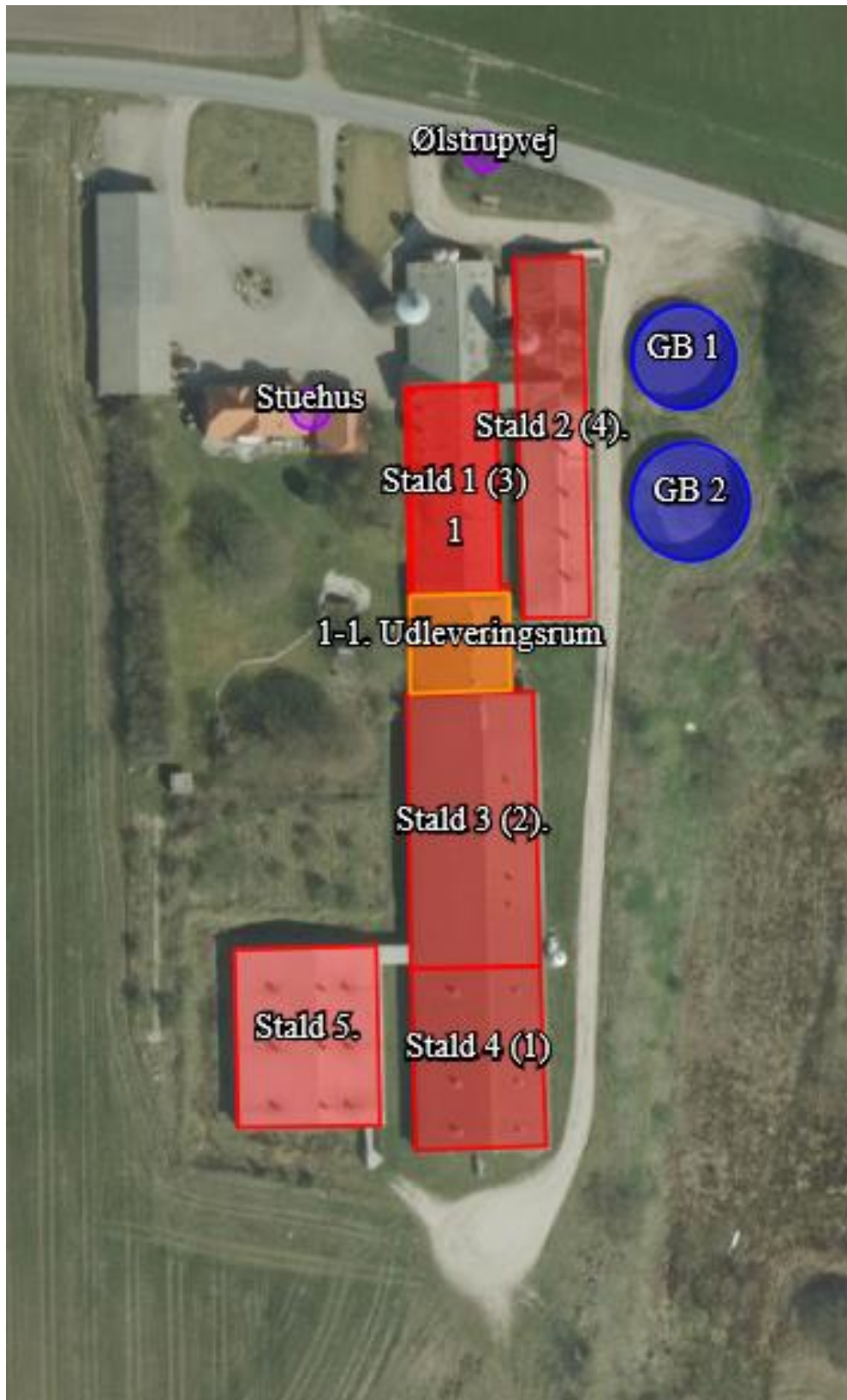
Udvidelsen af husdyrbruget, samt udvidelse af de samlede produktionsarealer med 365 m² fra 2.664 m² til 3.029 m² i forhold til miljøgodkendelsen dateret 1. april 2019 kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bilag 2: Opmåling af produktionsarealer

Ejer: Henrik Knudsen Adresse: Ølstrupvej 28, 6950 Ringkøbing Arealopgørelse foretaget af: Byggeri & Teknik I/S
 Datering: 16.03-2018
 Sagsnr: 18-066

Oversigt over produktionsarealer

AREALOPGØRELSE

Litra (BBR)	Farvekode iht. skitseplan		Total areal	Bygningsmål 1	Bygningsmål 2	Bygningsmål 3	Bygningsmål 4	Staldsystem	Notat
	Afsnitsnr.	Anvendelse		Bygning m ² (Brutto)	Staldafsnit m ² (Netto)	Stier m ² (Brutto)	Stier m ² (Netto ex. krybbe/inventar)		
2	2	Slagtesvinestald	760	760	713	642,0	583,0	Slagtesvin drænet/spalter 33/67	
3	3	Slagtesvinestald	1.148	1.148	1.009	692,0 911	642,5 813,5	Sl.svin delvis spaltegulv 50-75%	
4	4	Smågrisestald	808	808	773	638,4 700,7	487,4 621	To-klima, delvis spaltegulv	
5	5	Slagtesvinestald	845	845	823	691,0	591,4	Slagtesvin drænet/spalter 33/67	
Sammentælling			3.561	3.561	3.318	2.663	1.720		

Litra 1 *458* *418,56*

Slagtesvin

Signaturforklaring

- Udvendigt bygningsmål (længde x bredde) - BBR registrering
- Areal af staldafsnit (indvendige mål) inkl. forbindebesegge og sektionsgange
- Bruttoareal af stier inkl. inventar og krybber, excl. gangareal
- Nettoareal af stier excl. inventar og krybber og gangareal

Datagrundlag:
 Arealerne er fremkommet ved opmåling på følgende tegninger:
 Litra 2: Maskin & Bygningsrådgivningen, sagsnr. 99-357
 Litra 3 & 4: Maskin & Bygningsrådgivningen, sagsnr. 99-357
 Litra 5: Gråkjær Staldbyg, sagsnr. S-1937-1

dateret: 01.09-1999
 dateret: 01.09-1999
 dateret: 26.04-2005

Bemærkninger

Stald 4. staldsystem ændres til delvis spaltegulv (25/49%).

Stald 3 skal ændres til delvis spaltegulv (25/49%) fast gulv

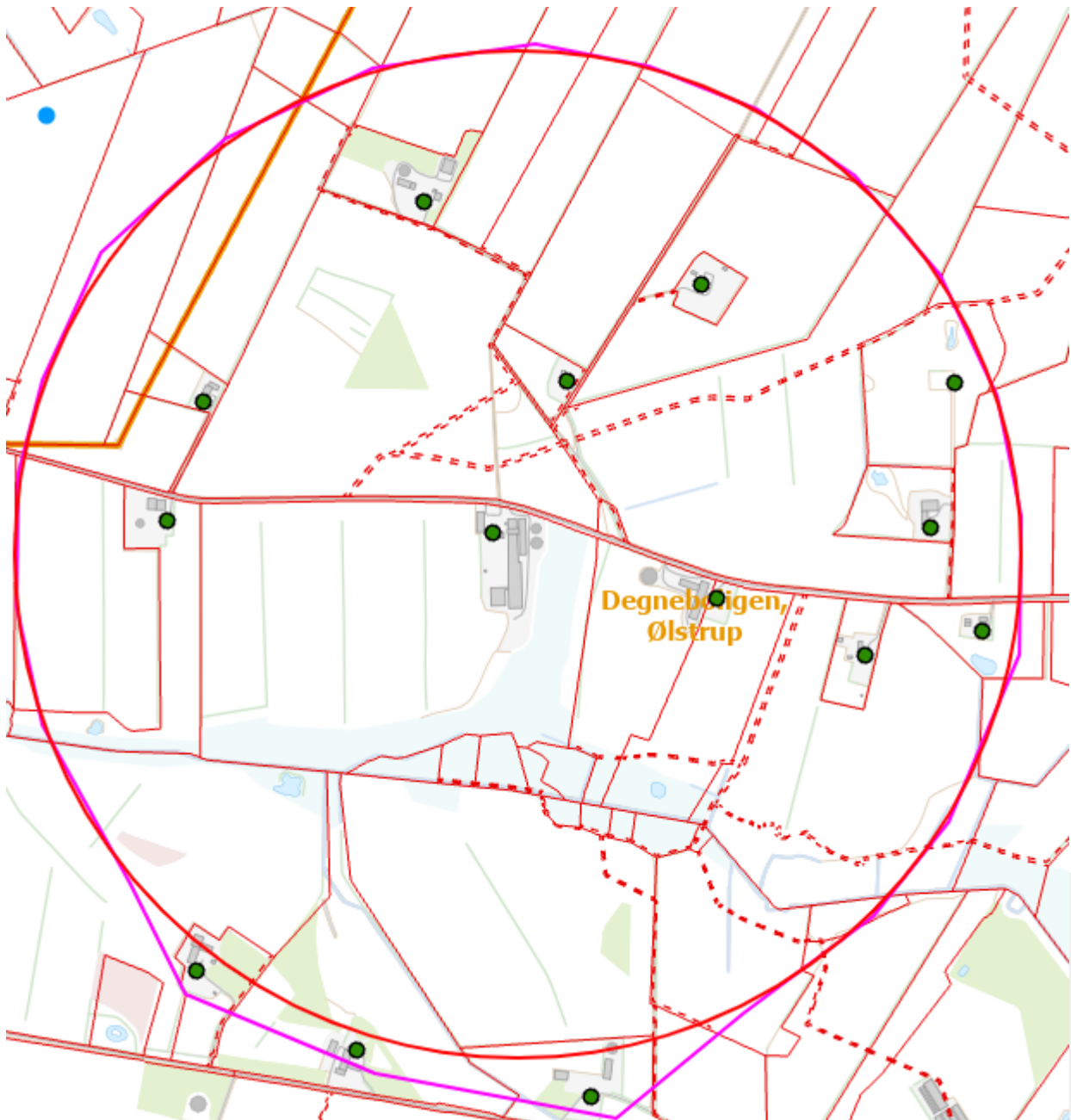
Bilag 3: Anlægs-mæssige ændringer

Godkendelser/tillæg	Anlægs-mæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse	<u>Produktionsarealer</u> Produktionsarealerne ændres i forhold til miljøgodkendelsen fra 1. april 2019 efter følgende: Samlet udvides produktionsarealerne i alt med 365 m ² fra 2.664 m ² til 3.029 m ² . <u>Gyllekøling</u> Staldene 1,3 og 4 renoveres, idet der ligges slanger ned til gyllekøling. <u>Hyppig gylleudslusning</u> Der foretages hyppig gylleudslusning i bygning 5. Stald 1 anvendes igen til dyrehold.	6 års frist
Ansøgt § 16a miljøgodkendelse dateret 1. april 2019	Vilkår 10 Godkendelse af de eksisterende produktionsarealer bortfalder	Bortfalder og ændres i tillæg nr. 1

Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 934 meter fra lugtcentrum af anlægget + matrikulære naboer til matrikel nr. 5a Degneboligen, Ølstrup. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

:

Bilag 5: Natur

